

STEPSKI LUNJ *Circus macrourus*

Pallid Harrier – several new records of this rare species in Slovenia: 3cy male on 30 Mar 2012 at Požeg reservoir (UTM WM54, NE Slovenia), ad. male on 8 and 9 Apr at Dravski dvor (UTM WM54, NE Slovenia) and ad. male on 23 Mar 2013 at Medvedce reservoir (UTM WM53, NE Slovenia). The records were confirmed by the National Rarities Committee – KRED as 13th, 15th and 17th for Slovenia (Category A), respectively.

Slika 5 / Figure 5: Stepski lunj / Pallid Harrier *Circus macrourus*, Dravski dvor, 9. 4. 2012 (foto: D. Bordjan)

Stepski lunj je v Sloveniji redka vrsta, ki je bila med letoma 1950 in 2011 opazovana vsega enajstkrat (HANŽEL & ŠERE 2011). V letu 2012 sem stepskega lunja opazoval dvakrat, prvič 30. 3. 2012 pri zadrževalniku Požeg. Na območje sem prišel popoldne in že iz avtomobila videl lunja, ki je zelo nizko jadral nad cesto, usmerjen proti meni. Ker sem lunje na Požegu opazoval le nekajkrat, sem hitro ustavil avtomobil in si ga ogledal z daljnogledom. Bil je precej svetel, vendar še vedno delno pokrit z mladostnim perjem. Takoj sem izločil rjavega lunja *C. aeruginosus*, ostali so še močvirski *C. pygargus*, pepelasti *C. cyaneus* in stepski. Ker je bila črnina na perutih omejena na primarna letalna peresa in tudi ni bilo črne črte na sekundarnih letalnih peresih, sem izključil še močvirskega lunja. Ob tem moram dodati, da je bil opazovani osebek precej vitek, z daljšimi in ožjimi perutmi. Prvi dve primarni letalni peresi sta bili svetli, kar imata tako samec stepskega kot mlad samec pepelastega lunja. Ko je bil le nekaj metrov nad mano, sem preštel štiri izrazita peresa ("prste") na koncu peruti, kar je značilnost stepskega in močvirskega lunja. Poleg tega opazovani osebek ni imel temnega roba že pregoljenih letalnih peres, ki so zelo opazne pri pepelastem, ne pa tudi stepskem lunju. Tako sem zaključil, da sem opazoval samca stepskega lunja v tretjem letu starosti. Lunj je let nadaljeval v ravni črti proti SV. Drugi osebek stepskega lunja sem opazoval 8. 4. 2012 južno od Dravskega dvora (slika 5). Odraslega samca sem

opazil med kroženjem nad cesto med Račami in Dravskim dvorom tik pred omenjenim naseljem. Lunj je nekajkrat zaokrožil nad cesto, nato pa v nizkem letu pričel loviti nad njivami. Že naslednje jutro sem na isti lokaciji vnovič opazoval domnevno istega odraslega samca. Tokrat se je dvigoval in pomikal proti vzhodu. S stepskim lunjem sem se ponovno srečal spomladi naslednjega leta. Takrat sem 23. 3. 2013 na zadrževalniku Medvedce opazoval odraslega samca med selitvijo nizko nad njivami vzhodno od zadrževalnika. Stepski lunj na zadrževalniku do leta 2008 ni bil zabeležen (BORDJAN & BOŽIČ 2009A). Po letu 2008 pa je bilo vključno s tukaj opisanim opazovanjem zabeleženih skupaj osem različnih osebkov (HANŽEL & ŠERE 2011, M. GAMSER osebno). Vsa opisana opazovanja je potrdila Nacionalna komisija za redkosti – KRED (kategorija A).

Dejan Bordjan, Nacionalni inštitut za biologijo, Večna pot 111, SI-1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: dejan.bordjan@gmail.com

STEPSKI LUNJ *Circus macrourus*

Pallid Harrier – ad. male observed on 1 Apr 2013 at Žerovnica, Lake Cerknica (UTM VL56, S Slovenia). The record was confirmed by the National Rarities Committee – KRED as 18th for Slovenia (Category A).

Dne 1. 4. 2013 popoldne smo se z družino vračali iz Naravnega rezervata Škocjanski zatok. Ko smo se peljali mimo Žerovnice pri Cerkniškem jezeru, smo na poljih zagledali sedečega svetlega lunja. V sumu, da je stepski, smo zapeljali na makadamsko cesto ter se mu poskusili čim bolj približati. Na koncu smo ga opazovali na pičlih 150 m. Lunj se je spreletel – kar nam je precej olajšalo določitev: videli smo enotno svetlo siv, skoraj bel hrbet. Med hrbtom in trtico ni bilo razlik v obarvanosti kot pri pepelastem lunju *C. cyaneus*. Črnine na perutih je bilo izredno malo, le na konicah. Ko se je ptica usedla na njivo, smo si jo ogledali skozi teleskop. Dilem ni bilo več. Po popolnoma belem grlu smo jo določili za odraslega samca stepskega lunja. Opazovanje je potrdila Nacionalna komisija za redkosti – KRED kot 18. opazovanje vrste v Sloveniji (kategorija A).

Mitja Denac, Mala Slevica 2, SI-1315 Velike Lašče, Slovenija, e-mail: mitja.denac@gmail.com.

RIBJI OREL *Pandion haliaetus*

Osprey – one individual observed on 2 Sep 2012 on migration at Pokojišče on the Menišija Plateau (UTM VL48, Central Slovenia), where several soaring migrants had been recorded previously

Dne 2. 9. 2012 sva se sredi dneva peljala prek Menišije, ko sva na Pokojišču v zraku opazila ujedo, ki je v nizkem letu

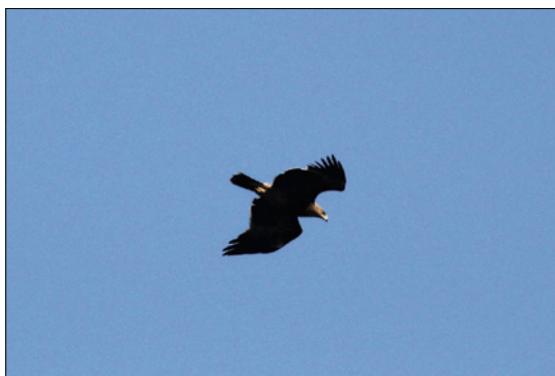
letela iz smeri Pekla proti jugozahodu. Čeprav si med vožnjo ptice nisva mogla ogledati skozi daljnogled, sva jo zaradi nizkega leta s prostim očesom lahko določila za ribjega orla. Glede na dostopne objavljene podatke, je to prvi podatek o pojavljanju te vrste na Menišiji. Ribji orel je bil med selitvijo že opažen na okoliških nižinah: Ljubljanskem barju (TOME *et al.* 2005), Planinskem polju (KROFEL 2005A) in Cerkniškem jezeru (KMECL & RIŽNER 1993), najino opažanje pa nakazuje, da za prelet med temi območji ribji orel vsaj občasno uporablja planoto Menišijo. Menišija je že bila opisana kot preletna točka za druge večje vrste ptic, ki izkoriščajo termiko, npr. žerjava *Grus grus*, rjavega lunja *Circus aeruginosus*, sršenarja *Pernis apivorus* (KROFEL 2004), črno štokljo (KROFEL 2005B), beloglavega jastreba *Gyps fulvus* (SZYMAŃSKI 2002) in pepelastega lunja *Circus cyaneus* (M. KROFEL *neobj.*).

Miha Krofel, Biotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani, Večna pot 83, SI-1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: miha.krofel@gmail.com

Anamarija Žagar, Biotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani, Večna pot 111, SI-1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: anamarija.zagar@gmail.com

KRALJEVI OREL *Aquila heliaca*

Imperial Eagle – 2cy individual observed migrating on 9 Mar 2012 over Medvedce reservoir (UTM WM53, NE Slovenia). The record was confirmed by the National Rarities Committee – KRED as 5th for Slovenia (Category A).

Slika 6 / Figure 6: Kraljevi orel / Imperial Eagle *Aquila heliaca*, zadrževalnik Medvedce, 9. 3. 2012 (foto: A. Ploj)

Med monitoringom selečih se ptic na zadrževalniku Medvedce sem 9. 3. 2012 ob 10.30 h opazil veliko ujedo, ki je letela naravnost proti meni. Takoj sem vedel, da opazujem enega izmed orlov iz rodu *Aquila* (slika 6). Pogled skozi objektiv fotoaparata in nato še daljnogleda je razkril, da gre za mladosten osebek. Ptica je imela močan kljun (močnejšega kot klinkač), zgornja krovna peresa so bila veliko svetlejša od letalnih, vidno je bilo tudi svetlo "okno"

na peruti, takoj za najbolj zunanji letalnimi peresi. Na fotografiji je moč opaziti tudi značilni vzorec na zgornjem delu peruti. Na podlagi naštetih značilnosti sem ga določil za mladega kraljevega orla. To je prvo opazovanje vrste na zadrževalniku Medvedce in peto v Sloveniji. Opazovanje je potrdila Nacionalna komisija za redkosti – KRED (kategorija A).

Alen Ploj, Rošpoh 10e, SI-2000 Maribor, Slovenija, e-mail: ploj.alen@gmail.com

POLOJNIK *Himantopus himantopus*

Black-winged Stilt – several records at less usual sites for this species: one individual on 25 Apr 2012 at Lake Gradiško (UTM VM71, central Slovenia), one individual on 11 Apr 2013 at Notranje Gorice, Ljubljansko barje (UTM VL59, central Slovenia), 30 individuals in the same locality on 6 Apr 2013 (together with 7 Avocets *Recurvirostra avosetta* and 10 Little Ringed Plovers *Charadrius dubius*), and 2–3 individuals several times between 15 Jun and 6 Jul 2013 at Rače gravel-pit (UTM WM54, NE Slovenia)

V letu 2012 in 2013 sem zbral nekaj opazovanj polojnikov po Sloveniji na manj običajnih mestih. Tako sem 25. 4. 2012 opazoval en osebek na vtoku potoka Drtiščica v akumulacijsko jezero v Gradišču pri Lukovici. Spomladi 2013 se je skupina polojnikov zadrževala na poplavljenih površinah na Ljubljanskem barju pri Notranjih Goricah. Sam sem 11. 4. 2013 skupaj z D. Tometom opazoval en osebek. Davorin jih je sicer 6. 4. 2013 tam opazoval kar 30, skupaj s sedmimi sabljarkami *Recurvirostra avosetta* in 10 malimi deževniki *Charadrius dubius*. Kasneje tega leta sem na polojnike naletel na poplavljenih površinah v gramoznici pri Račah. Tam so kakšno leto pred tem pričeli kopati v podtalnico. Zaradi obilnih padavin pozimi tega leta se je podtalnica dvignila in zalila dobrih 5 ha veliko območje. Tako so nastale obsežne plitvine, kjer so se med selitvijo ustavljali različni pobrezniki. Med 15. 6. in 6. 7. 2013 sem večkrat opazoval polojnike. V juniju sta bila večkrat po dva, v juliju pa po trije osebki.

Dejan Bordjan, Nacionalni inštitut za biologijo, Večna pot 111, SI-1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: dejan.bordjan@gmail.com

MALI DEŽEVNIK *Charadrius dubius*

Little Ringed Plover – cases of evident ecological traps for pairs breeding in habitats altered by fish-farming activities reported from Rački ribniki fishponds (UTM WM54, NE Slovenia) and Medvedce reservoir (UTM WM53, NE Slovenia); in all cases, breeding